

لیخند اروپا به بازار ایران

شاید هیچ جمله‌ای به اندازه این جملات نخست‌وزیر و رئیس‌جمهور فرانسه گویا نباشد؛ آنجا که مانوئل و الاس نخست‌وزیر فرانسه در دیدار با رئیس‌جمهور ایران گفت که بیشترین زبان‌ها را فرانسه از تحریم ایران دید و آنجا که فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهور فرانسه گفت: مایلیم روابط میان ایران و فرانسه فراتر از حوزه اقتصاد دیده شود و همه آنچه انجام شده صرفاً اقتصادی نیست.

شاید هیچ جمله‌ای به اندازه این جملات نخست‌وزیر و رئیس‌جمهور فرانسه گویا نباشد؛ آنجا که مانوئل و الاس نخست‌وزیر فرانسه در دیدار با رئیس‌جمهور ایران گفت که بیشترین زبان‌ها را فرانسه از تحریم ایران دید و آنجا که فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهور فرانسه گفت: مایلیم روابط میان ایران و فرانسه فراتر از حوزه اقتصاد دیده شود و همه آنچه انجام شده صرفاً اقتصادی نیست.

ظاهراً وزنه قراردادهای اقتصادی منعقد شده میان تهران- پاریس در جریان سفر حسن روحانی، رئیس‌جمهور به فرانسه چنان سنگین بود که اولاند ترجیح داد در کنفرانس مطبوعاتی مشترکش با روحانی به توضیح درباره قراردادهای اقتصادی بپردازد. قراردادهایی که برای سال‌ها باعث رونق برای 3 شرکت بزرگ فرانسوی یعنی شرکت هواپیمایی ایرباس، شرکت خودروسازی پژو سیتروئن و شرکت نفتی توتال خواهد شد. در کنار آن ده‌ها قرارداد و تفاهمنامه اقتصادی دیگر هم با سایر شرکت‌های فرانسوی منعقد شد تا فرانسه پس از لغو تحریم‌ها علیه ایران به یکی از شرکای اصلی کشورمان در حوزه تجارت و اقتصاد تبدیل شود. در مجموع بین ایران، فرانسه و ایتالیا بالغ بر 15 میلیارد دلار قرار داد امضا شد.

قرارداد با ایرباس

شاید امضای قرارداد با ایرباس بیش از سایر قراردادهای فرانسوی‌ها از اهمیت برخوردار بود چرا که اخیراً رویترز گزارشی منتشر کرده که وضعیت شرکت‌های سازنده هواپیماهای مسافربری مناسب نیست. بویینگ و ایرباس به‌عنوان 2 رقیب بزرگ جهانی دچار بیشترین رکود هستند. بازگشت ایران به جمع خریداران هواپیماهای مسافربری فرصت بزرگی برای شرکت‌های هواپیمایی بود. بویینگ آمریکایی چندان فضایی برای فعالیت در ایران ندارد چرا که روابط تهران- واشنگتن به‌رغم امضای توافق هسته‌ای همچنان سرد است و سایر شرکت‌های هوایی هم از قدرت و کیفیت چندان‌ی برخوردار نیستند.

در نتیجه ایرباس برنده فروش 118 فروند هواپیما به ایران شد که رقم آن بالغ بر 21 میلیارد دلار می‌شود. در جریان سفر دو روزه حسن روحانی به پاریس این قرارداد نهایی شد. به این ترتیب فرانسه یکی از بزرگ‌ترین امتیازات برقراری روابط اقتصادی با ایران را به‌دست آورد ضمن اینکه انتظار می‌رود ایران هم به‌تدریج به نوسازی ناوگان فرسوده هوایی خود بپردازد.

شادماني پژو سیتروئن

در این میان مدیران شرکت پژو سیتروئن هم نتوانستند شادماني خود را از بازگشت دوباره به بازار خودروی ایران پنهان کنند. قرارداد تولید 3 مدل جدید خودروی پژو در ایران و تولید سالانه 200 هزار دستگاه خودرو در جریان سفر روحانی به پاریس نهایی شد. ایران مذاکرات زیادی با شرکت‌های سازنده خودرو داشت اما ظاهراً بهترین شرایط را شرکت پژو به ایران پیشنهاد داده است. سرمایه‌گذاری مستقیم و صادرات بخشی از محصولات تولید شده در ایران به سایر بازارها دلیلی شد تا مسئولان وزارت صنعت تمایل به همکاری با پژو داشته باشند. ضمن اینکه پژو از سابقه حضور بیش از 50 ساله در بازار ایران برخوردار است و از سوی دیگر زیرساخت‌های تولید خودروی پژو در ایران فراهم است چرا که ایران تا قبل از اجرای تحریم‌های گسترده تیرماه سال 90، بزرگ‌ترین بازار خودروی پژو در دنیا پس از اروپا بود. تولید سالی 500 هزار دستگاه خودروی پژو در ایران هم به ثبت رسیده که خود به‌تنهایی گویای اهمیت بازار ایران برای پژو است.

توتال دوباره در ایران

همکاری مؤثر نفتی ایران و شرکت توتال سابقه‌ای به درازای تحریم‌هایی دارد که از زمان بیل کلینتون رئیس‌جمهور اسبق آمریکا علیه ایران به اجرا گذاشته شد. در آن تحریم‌ها که به دهه 90 میلادی برمی‌گردد، کلینتون با به اجرا گذاشتن تحریم نفتی ایران هر نوع سرمایه‌گذاری شرکت‌های نفتی آمریکایی در ایران را ممنوع و برای سایر شرکت‌ها هم محدودیت‌های شدیدی اعمال کرد و سرمایه‌گذاری بیش از 20 میلیون دلار در صنعت نفت ایران ممنوع اعلام شد.

با این حال ایران در آن دوره که دولت هاشمی رفسنجانی بر سر کار بود، برای توسعه میادین نفتی به شرکت فرانسوی توتال رو

آورد و این شرکت به شریک بزرگ نفتی ایران تبدیل شد. تحریم‌های سال 90 باعث خروج توتال از ایران شد اما در جریان سفر حسن روحانی به پاریس این همکاری تجدید بنا شد و قرارداد همکاری دوباره نفتی ایران و توتال به امضای طرفین رسید.

چقدر قرارداد امضا شد؟

حسب آنچه که از سوی طرفین اعلام شد ارزش قراردادهای منعقد شده میان ایران و فرانسه مجموعاً حدود 30 میلیارد یورو (33 میلیارد دلار) است که شامل توافقی‌های همکاری با شرکت‌های پژوهش و توسعه، ایرباس و توتال است. پژوهش و توسعه با ایران خودرو برای تولید سالانه 200 هزار خودرو در ایران قرارداد امضا کرد و ارزش این قرارداد را که تحت آن نخستین خودرو در سال 2017 به تولید خواهد رسید، 436 میلیون دلار اعلام کرد. گول نفتی توتال تفاهمنامه‌ای برای خرید نفت از ایران به‌ویژه برای پالایشگاه‌های فرانسوی و اروپایی امضا کرد.

این شرکت همچنین به بررسی پتانسیل‌های صنعت نفت ایران برای ارزیابی حضور گسترده‌تر خواهد پرداخت. شرکت هواپیمایی ایرباس 118 فروند هواپیمای مسافربری به ایران ابر تحویل خواهد داد و همچنین خدمات آموزش خلبان و تعمیر و نگهداری فراهم می‌کند. این سفارش که بر مبنای قیمت‌های اعلام شده از سوی ایرباس، 27 میلیارد دلار ارزش دارد شامل 12 فروند هواپیمای سوپرجامبوی 2 طبقه‌ای 380 و 21 فروند هواپیمای خانواده 320 و 24 فروند 320 نئو است. همچنین 73 فروند هواپیمای پهن‌پیکر سفارش ایران شامل 27 فروند 330 و 18 فروند 330 نئو و 16 فروند ای 350 هستند.

سایر قراردادها

البته سایر شرکت‌های فرانسوی در حوزه‌های دیگر هم از امضای قرارداد اقتصادی با ایران بی‌نصیب نماندند. شرکت راه‌آهن دولتی فرانسه (SNCF) با شرکت راه‌آهن ایران قرارداد امضا کرد. مانوئل والاس نخست‌وزیر فرانسه اظهار کرده در بخش‌های سلامت، کشاورزی و محیط‌زیست هم قراردادهایی به امضا خواهند رسید.

در میان قراردادهای دیگری که در پایتخت فرانسه اعلام شد، شرکت‌های آئروپورت دو پاریس و Bouygues در ساخت پایانه جدید در فرودگاه امام خمینی تهران مشارکت خواهند کرد و شرکت Vinci SA توافقنامه‌ای برای اداره و نوسازی فرودگاه‌های مشهد و اصفهان امضا کرده است. شرکت خط کانتینر فرانسوی CMA CGM برای همکاری در زمینه کشتیرانی و توسعه پایانه‌های بندری توافق کرد. شرکت سوئز که در زمینه محیط‌زیست فعالیت دارد برای تصفیه آب و شرکت سانوفی برای محصولات پزشکی با ایران قرارداد امضا کردند.

ایتالیا چقدر قرارداد امضا کرد؟

در جریان سفر حسن روحانی به ایتالیا که پیش از سفرش به فرانسه بود، مجموعاً بالغ بر 18 میلیارد دلار قرارداد امضا شد. روحانی در رم 14 سند همکاری در حوزه‌های حمل‌ونقل، راه‌آهن و ریل، همکاری‌های آموزشی و پزشکی، بازرگانی، ایمنی، همکاری‌های بندری، کشاورزی، قرنطینه و حفظ نباتات، پزشکی و دارویی امضا کرد.

براساس گزارش رویترز به نقل از یک مقام دولتی ایتالیا، شرکت‌های ایتالیایی به ارزش 18 میلیارد و 400 میلیون دلار در حوزه انرژی، زیرساخت‌ها، فولاد و کشتی‌سازی با ایران قرارداد امضا کردند. در همین حال در میان قراردادهای بین دو کشور، قرارداد خط لوله با شرکت خدمات نفتی سایپم ایتالیا به ارزش 4 تا 5 میلیارد دلار بسته شد. همچنین شرکت فولاد دانیلی ایتالیا قراردادی به ارزش 7.5 میلیارد یورو و در حوزه زیرساخت هم شرکت Condotte d'Acqua ایتالیا قراردادی به ارزش 4 میلیارد دلار با ایران منعقد کردند.